

SMR:s riktlinjer för bidrag till praktikantsinsatser

Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvarar för Praktikantprogrammet med finansiering från Sida. SMR ansöker om medel och åiterrapporterar medlemsorganisationernas praktikantverksamhet inom programmet till UHR.

Praktikantprogrammet ska bidra till stärkta partnerskap mellan organisationer i det svenska civila samhället och organisationer i låg- och medelinkomstländer. Aktiviteter inom programmet ska utgå från ett ömsesidigt behov och bidra till att uppfylla de globala målen i Agenda 2030. Genom programmet kan svenskar som är intresserade av utvecklingsfrågor få möjlighet att höja sin internationella kompetens på plats i ett låg- eller medelinkomstland. Målet är att deltagarna ska få ett ökat intresse och ökad förståelse för utvecklingssamarbete och andra kulturer, såväl som kompetens för att verka i globala sammanhang.

SMR:s målsättning med praktikantprogrammet

- Bredda och fördjupa kompetens om det globala genomförandet av Agenda 2030, såväl på individuell nivå, på organisations- och samfundsnivå samt i relation till deras målgrupper
- Bidra till stärkta partnerskap mellan svensk medlemsorganisation och praktikantmottagande samarbetspartner i låg- och medelinkomstländer
- Stärka internationell och interkulturell kompetens och förståelse hos personer i Sverige

SMR:s roll som vidareförmedlande organisation

SMR:s roll som vidareförmedlande organisation är att samordna arbetet gentemot de praktikantsändande medlemsorganisationerna. SMR ska då:

- Säkerställa att sändande medlemsorganisationer följer praktikantprogrammets ramar
- Ansvara för ansöknings-, bedömnings-, urvals-, tilldelnings-, rapporterings- och återbetalningsprocesser gentemot sändande medlemsorganisationer
- Ge individuellt projektstöd till sändande medlemsorganisationer
- På ett transparent sätt vidarebefordra aktuell information från UHR
- Genomföra kvalitetskontroller och uppföljning i Sverige och utomlands (vid behov)
- Göra analyser och utveckla praktikantverksamheten för att nå högre måluppfyllelse inom programmet

Ansökan och bedömning

Bidrag kan sökas både för enskilda placeringar och för större program.

SMR bedömer sökande medlemsorganisations ansökan i förhållande till:

- Mottagande samarbetspartners kapacitet att ta emot praktikanter och bistå med handledare
- Praktikantens möjlighet att få en bred bild av utvecklingssamarbete (ex. studiebesök hos andra organisationer, ta del av varierande delar av samarbetspartnerns arbete)
- Hur placeringen och samarbetspartners verksamhet sker utifrån ett rättighetsbaserat arbete
- Att samarbetet mellan medlemsorganisationer och samarbetspartner inkluderar även annan verksamhet än enbart genom praktikantprogrammet
- Att sändande medlemsorganisation har ett väl planerat uppföljningsarbete för att kunna ta tillvara praktikantens erfarenheter och engagemang i organisationen efter hemkomst

SMR kan behöva rangordna inkomna ansökningar om antalet beviljade schabloner från UHR är lägre än vad som söktes.

Ansökan och rapportering

Ansökan ska vara SMR tillhanda senast 1 september. Ansökan skall göras enligt SMR:s mall. Praktikantmottagande samarbetspartner skriver ett "Letter of Intent" som bifogas ansökan. Dokumentet skall vara: daterat, ange vilket projekt som samarbetet avser, ange den tid som praktikanterna kommer att vara hos den mottagande organisationen, ange hur många praktikanter som den mottagande organisationen kommer att ta emot, innehålla en kortare beskrivning av syftet med praktiken samt en arbetsbeskrivning, vara undertecknat av firmatecknare eller behörig företrädare för den mottagande organisationen.

Slutrapport skall vara SMR tillhanda senast 1 oktober året efter att avtal slutits med SMR. Slutrapporten ska omfatta både en resultatorienterad rapport och en finansiell rapport.

Slutrapporten görs enligt SMR:s mall för slutrapportering av praktikantprogrammet. Den finansiella rapporten ska redovisa hur projektet använt bidraget i relation till beviljad budget, enligt dokumentet "Instruktion för finansiell rapportering". Lämnade uppgifter ska ha tillräckliga underlag.

Praktik

Praktiken ska pågå under minst fem månader. Minst 16 veckor ska vara i ett låg- eller medelinkomstland och minst 4 veckors praktik ska genomföras i Sverige.

Praktikplatserna skall ha en tydlig koppling till utvecklingssamarbete och aktuella verksamhetsområden som stöds med bidrag från SMR eller andra givare.

Praktikuppgifterna hos samarbetspartner som tar emot praktikanten ska vara till nytta för samtliga parter och ligga i linje med ordinarie verksamhet.

Praktikantplaceringarna får enbart ske i länder som finns med på DAC-listan (de länder som OECD:s biståndskommitté, DAC, definierar som utvecklingsländer).

Rekrytering av praktikanter

Sändande medlemsorganisation är själva ansvariga för rekryteringen av lämpliga praktikanter.

Den sändande organisationen, ska upprätta rutiner för urvalet av praktikanter. Sändande organisation skall utifrån anslaget verka för att nå olika målgrupper med information om praktik samt möjliga praktikantplaceringar.

Urvalsprocessen ska utföras på ett rättvist och transparent sätt och göras tillgänglig för alla parter som är involverade. Urvalsprocessen ska också vara fri från diskriminering. Urvalsprocessen ska även ske gemensamt med den samarbetspartner som tar emot praktikanten.

Villkor för att få en praktikplats

För att en praktikant ska få en praktikplats genom programmet ska hen:

- Inte tidigare ha deltagit i SMR:s praktikantprogram (eller andra UHR finansierade praktikantprogram via annan organisation)
- Fylla minst 20 år det år som praktikanten påbörjar sin praktikperiod
- Endast beviljas en praktikplats under förutsättning att praktikanten är svensk medborgare eller har permanent uppehållstillstånd i Sverige. Nordiska medborgare ska ha varit folkbokförda i Sverige under minst ett år vid tidpunkten för avresan
- Inte vara eller tidigare ha varit anställd av den projektägande eller sändande organisationen. Undantag kan göras för kortare visstidsanställningar om en förfrågan ställs till SMR

Sändande medlemsorganisation ansvarar för att:

- Ingen deltagaravgift eller andra utgifter med direkt koppling till praktikantplaceringen tas ut av praktikanter för att delta i programmet
- Anordna praktikplats med placering under minst 20 veckor varav minst 16 veckor hos den mottagande organisationen och minst 4 veckor i Sverige
- Varje utsänd praktikant har en kontaktperson hos den sändande organisationen som också ansvarar för att ge praktikanten ledning och stöd under hela praktikperioden
- mottagande samarbetspartner har kapacitet att ta emot en praktikant

- Varje utsänd praktikant har en handledare hos mottagande samarbetspartner
- Praktikanten inte ersätter ordinarie eller lokal personal
- Lärandet är fokus under praktikperioden
- Intyg utfärdas till praktikanten efter avslutad praktikperiod

Projektplan inför praktiken

Inför varje placering ska den sändande medlemsorganisationen upprätta en projektplan i samråd med mottagande samarbetspartner. Planen ska innehålla:

- Beskrivning av syfte och arbetsuppgifter
- Intyg om att praktikanttjänstgöringen gäller för minst 16 veckor hos mottagande organisation
- Presentation av samarbetspartner i mottagarlandet som styrker att den har resurser att ta emot och handleda praktikanten
- Plan för förberedelse, handledning och uppföljning samt en grundläggande handlingsplan för risk- och krishantering

Sändande organisation ska även se till att praktikanter som beviljats praktikplats blir informerade om och har accepterat de villkor och skyldigheter som ingår i överenskommelsen mellan sändande och mottagande organisationer innan praktiken påbörjas. Det kan med fördel förtydligas i en separat överenskommelse mellan sändande och mottagande organisation samt praktikant.

Förberedelser

När urvalet av praktikanter har gjorts ska praktikanten gå en förberedelsekurs hos sändande medlemsorganisation. Det är viktigt att varje enskild organisation noga förbereder sina praktikanter utifrån de förhållanden som gäller för respektive kontext.

Förberedelsekursen bör innehålla introduktion till:

- Utvecklingssamarbete
- Den sändande och mottagande organisationen liksom presentation av handledare
- Planerade arbetsuppgifter under praktikantplaceringen
- Kulturmöten
- Personlig hälsa och säkerhet
- Dokumentationsarbete
- Hur praktikantplaceringen ska följas upp, utvärderas och utvärderas.
- Förslag på efterarbete och informationsuppdrag. För de medlemsorganisationer som erhåller finansiering för kommunikationsinsatser, så behöver informationsarbetet samordnas mellan anslagen.

Säkerhet

Den sändande medlemsorganisationen ska säkerställa att projektdeltagare vid utlandsresor är informerade om utrikesdepartementets reseinformation, och vid behov rådgör med berörd utlandsmyndighet inför och under utlandsresan.

Sändande organisation säkerställer att alla projektdeltagare som deltar i utbyten är försäkrade.

Efterarbete

Efter att praktiken hos mottagande samarbetsparter är avslutad återstår efterarbete hos medlemsorganisationen. De kunskaper och erfarenheter praktikanten fått ska spridas och kopplas till aktörer i Sverige som kan ha nytta av dessa ur perspektiv på utvecklingssamarbete. För de medlemsorganisationer som också erhåller finansiering för kommunikationsinsatser, så behöver efterarbete samordnas mellan anslagen.